

PROPOSTA CONJUNTA DE LES SEGÜENTS SUBCOMISSIONS DERIVADES DE LA COMISSIÓ DE POLÍTICA CIENTÍFICA DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA: SUBCOMISSIÓ DE CIÈNCIES SOCIALS I SUBCOMISSIÓ D'HUMANITATS

Les respostes incloses en aquest text han sigut consensuades en la reunió conjunta de les dues reunions celebrada el 15/1/2010, una vegada que s'havien discutit per separat en reunions separades de les esmentades Subcomissions.

PUNTS DE DEBAT

1. Quins són els principals problemes en l'avaluació de la recerca en Humanitats i Ciències Socials?

a. El diferent paper dels llibres o articles en les Humanitats i Ciències Socials.

- El model actual és insatisfactori. S'entén que tots dos tipus de contribucions són rellevants i complementaris: no excloure mai ni infra-valorar els llibres, tot i assumir que poden estar subjectes a ponderacions.
- L'avaluació dels articles en funció del índex d'impacte (ISI) està amplament assumida, i, en el cas de CARHUS PLUS s'està en espera de que en les properes setmanes es disposi de la desagregació entre les categories B,C i D. En qualsevol cas, s'haurien d'incloure d'altres llistats de revistes i reconèixer el valor de les publicacions electròniques (incloses en repositoris digitals).
- L'avaluació dels llibres i series monogràfiques està condicionada per criteris editorials, com poden ser: internacionalització (presència de investigadors de diferents països en el consell d'edició, país d'edició de la obra, ...), consell d'edició potent, llistat d'avaluadors, comitè d'honor de la revista si hi és, treballs publicats amb co-autor estranger, valor relatiu sobre citacions rebudes, prestigi del editor (operativitzar-ho?), visibilització institucional (presència en les biblioteques), edició per institució pública *versus* iniciativa privada, ressenyes fetes sobre la obra al llarg de dos anys, nombre d'exemplars, concessió de premis, bona distribució, ... Aquests criteris podrien donar lloc a un sistema d'indicadors que fins i tot permetés una certa avaluació quantitativa, o al menys d'ordre. Amb la constatació de que no existeix un mecanisme, l'avaluació hauria de basar-se en "peer-review" sobre els continguts (avaluació directa).

b. Diferència entre àrees de coneixement que s'ocupen de temàtiques universals, de les àrees amb objecte d'estudi delimitat territorialment.

- En el primer cas, els criteris d'avaluació poden generalitzar-se quan es tracta de temàtiques universals, dins de l'àmbit d'Arts, Ciències Socials i Humanitats.

S'hauria de tenir present el camp en el qual el país rep més cites, i la posició mundial que ocupa en aquest camp.

- En les àrees amb objecte d'estudi delimitat territorialment, es tindran en compte els criteris de qualitat que aportí el propi autor (informe d'autoavaluació). En alguns subàmbits són possibles les publicacions internacionals degut al interès que tenen per investigadors d'altres països.
- Cal tenir presents les publicacions periòdiques de prestigi dels diferents països.
- Per alguns àmbits amb fort impacte social (per exemple, Educació) s'haurien de tenir presents que les aportacions científiques més rellevants, com ara els treballs per l'administració pública, es presenten en altres tipus de publicacions.
- Per algunes àrees, el llenguatge és un condicionant específic de la recerca que condiciona el marc de l'abast (exemple, Ciències Jurídiques). El llenguatge vehicular no pot ser mai penalitzat.
- També s'haurien de considerar les obres de creació artístiques (no catàlegs), valorades amb d'altres tipus d'indicadors. En determinats àmbits, les participacions en "workshop" per invitació són un reconeixement important.

2. Qualitat d'una investigació *versus* qualitat de la difusió. Quins han de ser els criteris de qualitat en la investigació en Humanitats i Ciències Socials (per grups específics)?

Els criteris de qualitat en la investigació en Arts, Humanitats i Ciències Socials (per grups específics) es valoraran en funció d'un **criteri mixt**, basat en la confluència de tres perspectives:

- a. Indicadors objectius (delimitar-ho?)
- b. '*Peer evaluation*' (criteris d'expertesa)
- c. Indicadors aportats per l'autoavaluació, i d'altres indicis de qualitat.

També cal tenir present que, d'acord amb la legislació vigent (art. 54.1 de la Llei 30/1992, de 30 de novembre, i art.79 de la Llei 13/1989, de 14 de desembre) és obligatori justificar i motivar que la valoració s'ha realitzat efectivament en aplicació dels criteris preestablerts, en garantia de la transparència i dels dret a una bona administració dels avaluats (art. 41 de la Carta de Drets fonamentals de la UE, i art. 30 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya).

3. Criteris per determinar la ubicació d'una publicació en un llistat de referències. Quins dels criteris detectats en el punt anterior són pertinents?

En els articles, inclusió de la revista en el ISI i altres bases de dades: IN-RECS, Latindex, CINDOC, etc.

4. *Avaluació a través de referents versus avaluació directa de les contribucions. És possible la seva complementarietat?*

Sí es possible. Veure punt 2 i completar-ho.

En qualsevol cas, es proposa potenciar els mecanismes d'avaluació de continguts (via "peer review").

5. *Intensitat de la investigació (volum de publicacions) i figures d'acreditació. Diferents figures d'acreditació requereixen diferents volums i qualitat de la difusió?*

[Aquest punt interessa a la AQU, però no és objecte d'estudi per les subcomissions de la CPC]

6. *El paper dels grups de recerca en la producció i avaluació científica.*

El paper dels grups de recerca es considera positiu, però cal tenir present que l'avaluació dels grups s'haurà de compatibilitzar en altres instàncies (CNEAI) amb la individual de cada investigador/a.

S'hauria de tenir en compte:

- a. Arquitectura i organització del grup (elements objectius → operativitzar)
- b. Tendència i progrés del grup en valors relatius
- c. Accions de formació continuada en el grup
- d. En grups emergents, estratègia per arribar a consolidar-se
- e. Activitat internacional: incorporacions i contactes.

La dimensió del grup no hauria de ser un factor rellevant, sinó la qualitat de la seva producció. Mai s'hauria de penalitzar la publicació col·lectiva.

7. *Potencial del grup investigador, context d'oportunitats i producció científica.*

El grup de recerca estimula la producció científica, i promou amplament la seva visibilització, al incrementar-se les citacions rebudes.

Cal la valoració relativa dels *inputs* i *outputs*, les *ratios* de producció, així com les tendències de producció científica en relació a la possible modificació quantitativa (nombre de membres) i qualitativa (nivell acadèmic i científic dels membres) del grup de recerca.

Considerar també aspectes i potencial de transferència, recerca contractada i serveis institucionals.

La realització de tesis doctorals és un bon indicador del potencial.

8. Investigació i transferència de coneixement en les Humanitats i Ciències Socials. Problemàtiques i potencialitats.

- Cal saber comunicar la ciència, i, en especial, en l'àmbit de les Humanitats i Ciències Socials, mostrant el coneixements generats.
- Establir punts de contacte amb la percepció pública de la ciència i el necessari esperit crític.
- La transferència de coneixement és millorable, en línies generals, en les Arts, Humanitats i Ciències Socials. Cal tenir present, però, que els ritmes d'implantació en la societat són més lents.
- De la mateixa manera, cal impulsar la valorització dels resultats de la recerca, de forma que incideixin en la generació, desenvolupament i millora de diverses facetes de la realitat quotidiana, i actuïn com agents transformadors a nivell de institucions (socials, educatives, polítiques, etc.) i de la societat.
- En determinats sectors intensius en coneixement cal introduir innovacions i augment de productivitat, encara que sigui a nivell pre-competitiu, de manera que fomenti la consolidació d'especialistes en produccions diverses i la creació d'empreses.
- Es positiu l'apropament de la tecnologia als diferents subàmbits d'Arts, Ciències Socials i Humanitats, degut a les oportunitats que ofereix a la innovació, valorització i transferència.